ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ภารคัดแยก การดัดแปร โครงสร้าง และฤทธิ์ด้าน มาลาเรียของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพจากคึงูต้น

นายเฉลิม ทรายอินทร์

ปริญญา

ผู้เขียน

วิทยาศาสตรคุษฎีบัณฑิต (เภสัชศาสตร์)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. คร. บุษบัน ศิริธัญญาลักษณ์ รศ. คร. คม สุคนธสรรพ์ อ. คร. อภิวัฒน์ บารมี ผศ. คร. กรกนก อิงคนินันท์

บทคัดย่อ

ใด้ทำการเตรียมสารสกัดจากเปลือกต้นและเนื้อไม้ดีงูต้นจำนวน 8 ตัวอย่าง ผลการศึกษา ฤทธิ์ต้ำนมาลาเรียในหลอดทดลองต่อเชื้อ *Plasmodium falciparum* K1 โดยการดัดแปรวิธี [³H]hypoxanthine incorporation พบว่าสารสกัดเปลือกต้นด้วยเฮกเซนมีฤทธิ์ด้านมาลาเรียสูงสุดโดย มีก่า IC₅₀ เท่ากับ 3.3 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร ในขณะที่สารสกัดเปลือกต้นด้วยคลอโรฟอร์มมีก่า IC₅₀เท่ากับ 20.0 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร

นำสารสกัดเปลือกต้นด้วยเฮกเซนมาแยก ได้สารประกอบหลักคือ บีต้า-สิโตสเตอรอล ในขณะที่การแยกสารสกัดเปลือกต้นด้วยคลอโรฟอร์ม พบว่าสารส่วนอัลคาลอยค์มีฤทธิ์ต้าน มาลาเรีย โดยมีค่า IC₅₀ เท่ากับ 15.0 ไมโครกรัมต่อมิลลิลิตร การศึกษาองค์ประกอบเคมีของสาร ส่วนอัลคาลอยด์ทำโดยใช้เทคนิค Gas chromatography-Mass spectrometry พบสารประกอบหลัก คือ 1-vinyl-4-methoxy-β-carboline (1)

ได้ทำการสังเคราะห์สารในกลุ่ม 1-substituted-4-oxygenated-β-carbolines ผลการศึกษา ฤทธิ์ต้านมาลาเรียในหลอดทดลองต่อเชื้อ *P. falciparum* FCR-3 และการศึกษาความเป็นพิษต่อ mouse mammary tumor FM3A พบว่าเกลือแอมโมเนีย คือ 1, 2-dimethyl-4-methoxy-β-carboline iodide (15) มีฤทธิ์ด้านมาลาเรียสูงสุด และมีอัตราส่วนระหว่างฤทธิ์ด้านมาลาเรียต่อความเป็นพิษ สูงสุด การศึกษานี้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าหมู่เมทิลที่อะตอมในโตรเจนตำแหน่งที่ 2 มี ความสำคัญต่อฤทธิ์ด้ำนมาลาเรีย

ลิฮสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved Thesis Title

Isolation, Structural Modification and Antimalarial Activity of Bioactive Compounds from *Picrasma javanica* Bl.

Author

Mr. Chalerm Saiin

Degree

Doctor of Philosophy (Pharmacy)

 Thesis Advisory Commitee
 Assoc. Prof. Dr. Busaban Sirithunyalug Chairperson

 Assoc. Prof. Dr. Kom
 Sukontason

 Member
 Lecturer Dr. Apiwat

 Baramee
 Member

Asst. Prof. Dr. Kornkanok Ingkaninan Member

ABSTRACT

Eight extracts from the stembark and wood of *Picrasma javanica* Bl. were prepared. The *in vitro* antimalarial activities against *Plasmodium falciparum* K1 of these extracts were determined using a modification of the [³H]hypoxanthine incorporation method. It was found that the hexane extract of stembark showed the highest level in vitro antimalarial activity with an IC₅₀ of 3.3 μ g/ml, while the chloroform extract of stembark showed that of 20.0 μ g/ml.

Further isolation of hexane extract provided β -sitosterol as the major compound. Further isolation of chloroform extract yielded alkaloidal portion that showed an in vitro antimalarial activity with an IC₅₀ of 15.0 μ g/ml. The component of alkaloidal portion was determined using Gas chromatography-Mass spectrometry technique. The mass spectra of the major compound corresponsed to that of 1-vinyl-4-methoxy- β -carboline (1).

A series of 1-substituted-4-oxygenated- β -carbolines were synthesized, and evaluated for in vitro anti-malarial activities against *P. falciparum* FCR-3 strain and cytotoxicities against mouse mammary tumor FM3A. The result showed that the carbolinium salt, 1,2-Dimethyl-4methoxy- β -carboline iodide (15) had the highest level of antimalarial activity and selective toxicity. It was clear that the methyl moiety at N-2 position is nescessary for antimalarial activity.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงไหม่ Copyright © by Chiang Mai University All rights reserved